

Utbildningsplan

Nämnden för lärarutbildning

Förskolläraryrket för pedagogiskt verksamma i förskolan, 150 högskolepoäng

Early Years Education Program for Professionals in Child Care, 150 credits

Nivå

Grundnivå

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd av Nämnden för lärarutbildning 2019-01-28

Senast reviderad 2022-03-17

Utbildningsplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Naturkunskap 1b alt. Naturkunskap 1a1 + 1a2 och Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2. Minst tre års erfarenhet av pedagogiskt arbete i förskola, motsvarande 100%, efter 1998 varav minst två år sammanhängande.

Programbeskrivning

Programmet vänder sig till studenter med minst fem års erfarenhet av pedagogiskt arbete i förskola motsvarande 100%, efter 1998 varav minst två år sammanhängande som vill utbilda sig till förskollärare.

Utbildningens syfte är att studenten med utgångspunkt i praktisk erfarenhet av förskoleverksamhet, genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier, ska utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för förskolläraryrket för att förverkliga förskolans mål samt medverka till utveckling av verksamheten. Utbildningen bygger på en dialektik mellan praktik och teori vilket dels innebär utgångspunkt i pedagogisk praktik för att förstå teori, dels utveckling av teoretiska kunskaper för att tolka och förstå pedagogisk praktik. På så vis är både breddning, fördjupning och perspektivskifte del av utbildningen.

I utbildningen ges studenten möjlighet att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som förskolläraryrket kräver och som vilar på såväl vetenskaplig grund som beprövad erfarenhet. Utbildningen tar sin utgångspunkt i studentens erfarenhet, kunskap och färdighet baserad på praktiskt arbete i förskolan.

Programmet ges på distans, deltid med avvikande terminstider vilka beslutas årligen av

rektor. Varje termin förekommer regelbundet obligatoriska undervisningstillfällen vid Linnéuniversitetet.

Programmet leder till en förskollärarexamen på grundnivå. Studentens tidigare erfarenhet av pedagogiskt arbete i förskolan ligger till grund för validering av 60 högskolepoäng (hp) inom ramen för förskollärarexamen.

Mål

Examensmål enligt Högskoleförordningen

För förskollärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För förskollärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För förskollärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose barns behov av

- specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för barn med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
  - visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
-
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
  - visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
  - visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
  - visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
  - visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För förskolläraryxamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Programspecifika mål

För förskolläraryxamen ska studenten med grund i egen praktisk erfarenhet

- visa förståelse för dialektiken mellan praktik och teori,
- visa förmåga att genom självreflektion kritiskt granska, värdera och vid behov ompröva det egna förhållningssättet.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Programmet omfattar 150 hp och leder till en förskolläraryxamen på grundnivå, 210 hp varav 60 hp valideras mot yrkeserfarenhet.

60 hp utgörs av studier i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) varav 12,5 hp valideras, 120 hp utgörs av studier inom förskolepedagogiskt område varav 32,5 hp valideras, 30 hp utgörs av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) varav 15 hp valideras.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,

- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling, samt utvärdering och utvecklingsarbete.

Det förskolepedagogiska området omfattar:

- förskolans pedagogik och arbetssätt,
- språk och kommunikation,
- matematik,
- estetiska lärprocesser,
- naturvetenskap och teknik samt
- ett självständigt arbete om 15 hp.

Kurser i programmet

Programmet omfattar nedan angivna kurser. Kurserna kan ges i annan ordningsföljd.

Läsår 1

Förskolan - en arena för lek, lärande och omsorg, 17,5 hp, G1F
 Naturvetenskap och teknik genom estetisk metod i förskolan, 15 hp, G1F
 VFU A för pedagogiskt verksam i förskolan, 7,5 hp G2F
 Matematisera i förskolan, 5 hp av 12,5 hp G1F

Läsår 2

Matematisera i förskolan, 7,5 hp av 12,5 hp G1F
 Kommunikation och språkutveckling i förskolan, 17,5 hp G1F
 Samspel och interaktion i förskolan, 20 hp, G2F

Läsår 3

Förskolläraren som ledare 7,5 hp G2F
 VFU B för pedagogiskt verksam i förskolan, 7,5 hp G2F
 Förskoledidaktik och systematiskt kvalitetsarbete, 17,5 hp G2F
 Vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet, 7,5 hp G2F
 Förskollärarprofessionen, 5 hp, G2F

Läsår 4

Självständigt arbete för pedagogiskt verksam i förskolan, 15 hp, GXX

Samhällsrelevans

De kunskaper, färdigheter, förmågor och förhållningssätt som förvärfvas under utbildningen ger studenten goda förutsättningar och god beredskap att leda yngre barns lärande och för att genomföra alla uppgifter som förskolläraryrket idag innebär. Utbildningen ger dessutom en väl utvecklad förmåga att binda samman erfarenheter med teoretiska perspektiv och att se de teoretiska kunskapernas konsekvenser för den praktiska verksamheten. Studenten tillägnar sig förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relationen till de teoretiska studierna.

Under utbildningens verksamhetsförlagda delar utvecklar studenten förståelse för och färdighet i olika moment i förskollärarprofessionen. Studenten tränas självständigt och tillsammans med andra i att planera, genomföra, dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning. Förutom VFU möter studenten verksamheten under fältstudiedagar.

Internationalisering

Studenter inom utbildningen ges möjlighet dels till internationalisering på hemmaplan, dels till studier utomlands. Kurser kan, om de i huvudsak motsvarar de som ska läsas enligt avsnittet *Kurser i programmet*, ersättas med studier vid något utländskt lärosäte. Studenten erbjuds ta del av det samlade utbudet av avtal med utländska lärosäten som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier ska planeras i samråd med programadministrationen.

Perspektiv i utbildningen

Utbildningen genomsyras av flera perspektiv där leken som pedagogiskt verktyg samt digitala och estetiska lärprocesser genomsyrar utbildningens samtliga delar. I utbildningen möter studenten hållbar utveckling utifrån ett såväl ekonomiskt och socialt som miljömässigt perspektiv. Förskollärare verkar i en mångkulturell förskola präglad av lika villkor varför utbildningen beaktar etnicitet, interkulturalitet och demokrati samt barns olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. Under utbildningen förbereds studenten för den del av förskolläraryrket som handlar om verksamhetsutveckling. I de olika kurserna förbereds studenten för att verka i en föränderlig värld där generella kompetenser som kreativitet, initiativförmåga, flexibilitet, ansvarstagande samt förmågan att omsätta idéer till handling är centrala.

"Studentperspektiv"

I programmet eftersträvas en nära och kontinuerlig kommunikation mellan studenter och lärare. Till programmet kopplas ett programråd vilket inkluderar studenter, lärare och externa ledamöter. Kursvärderingar genomförs efter varje kurs av studenter och lärare. Resultatet av dessa utvärderingar återkopplas till studenterna.

"Professionsbas och professionell progression"

Förskolläraryrket har sin professionsbas i det förskolläraryrket studenten möter i den utbildningsvetenskapliga kärnan, i det förskolepedagogiska området och på sin verksamhetsförlagda utbildning. Det är genom växelverkan mellan dessa tre som studenten skapar den kunskapsbas som sammantaget lägger grunden till professionsutveckling. Studenten utvecklar gradvis förståelse för förskolläraryrkets olika dimensioner och färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning. I såväl studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, det förskolepedagogiska området och verksamhetsförlagd utbildning betonas den professionella progressionen i kursplanemål och examinationsuppgifter.

Förskolläraryrket kräver kommunikativ förmåga. Studenten ska därför under sin utbildningstid utveckla hållbara kommunikativa färdigheter i tal och skrift. Studenten ska också tillgodogöra sig färdigheter i konkret användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen, samt därutöver kunna bruka och kritiskt granska information från Internet.

"Vetenskapligt förhållningssätt och progression"

Utbildningen ger studenten hög teoretisk kompetens med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. Ett vetenskapligt förhållningssätt utvecklas kontinuerligt genom studiernas nära koppling till didaktiska forskningsperspektiv och en medveten utveckling av studentens kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap muntligt och skriftligt. Genom egna praktiska och teoretiska kunskaper och färdigheter samt genom att kunna tillgodogöra sig forskningsresultat

förbereds studenten för att kunna bidra till utvecklingen inom yrkesområdet.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för lärarutbildning har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna, och organiserar det systematiska kvalitetsarbetet för uppföljning av helhet och progression genom programstudierna samt för att utveckla relevansen för avnämare och relationen till aktuell forskning. Studentinflytande sker främst via kurs- och programvärderingar, och även genom representation i nämnden för lärarutbildning och i dess beredningsorgan. Studenternas synpunkter bildar underlag för nämndens kvalitetsarbete och resultat med förslag på åtgärder återkopplas till berörda studenter och involverade lärare. Sammanställningar av olika värderingar finns tillgängliga vid universitetet.

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen kan studenten ansöka om examen. Den som fullföljt Förskolläraryrket för pedagogiskt verksam i förskolan kan erhålla följande examen:

Förskollärarexamen

Degree of Bachelor of Arts in Pre-School Education

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Förkunskapskrav inom programmet

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet och preciseras i respektive kursplan. När i programmet sådana förekommer framgår av fördjupningsnivåerna under avsnittet *Kurser i programmet*.

Verksamhetsförlagd utbildning

Enligt skollagen (2010:800 2 kap 31§) ska person som genomgår en utbildning till förskollärare eller lärare och som vistas i förskolan eller grundskolan uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret (1998:620) för arbetsgivaren.

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har studenten rätt till endast en ny prövning. Verksamhetsförlagd utbildning genomförs inte på egen arbetsplats. Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen kan medföra extra kostnader för student.